

ARCHA

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE
6/2018

foto Zuzana Havlíková: Betlémské světlo 2018

POMÁHÁME, protože CHCEME

ZÁZRAK dobrovolnictví

Dobrovolnictví je pro mě posvátné. To, že se někdo rozhodne jen tak věnovat svůj čas nějaké prospěšné činnosti, považuji v dnešní době za zázrak. A přesto ochota lidí zapojovat se do dění kolem sebe vzrůstá. Lidé jsou ochotni obětovat svůj čas a mnohdy i peníze na činnost, ze které nedostanou nic zpátky – tedy alespoň ne nic hmatatelného.

Mladý člověk může v dnešní době věnovat svůj čas přátelům, studiu, účasti na různých odborných konferencích, zahraničním studijním pobytem nebo zaměstnání. Přesto si v mnoha případech vybere možnost být dobrovolníkem a svojí činností pomáhat svému okolí. A to bez nároku na honorář.

To, čím mohou jednotlivé organizace potenciální dobrovolníky zaujmout, je hlavně přínos jejich veřejně prospěšné činnosti, ale také „značka“, která hlásá jejich jasné definované hodnoty. To ale v mnohdy široké paletě různých nabídek nestačí k tomu, aby byl dobrovolník plně spokojený.

Úlohou správné organizace, která pracuje s dobrovolníky, už dávno není jen prezentace nosné myšlenky, ale i důsledná péče o svoje pracovníky. Přišel čas, kdy dobře napsaná smlouva

o dobrovolnictví, kvalitní pojištění, pravidelná supervize nebo odborná školení, jsou základem toho, s čím se dobrovolník v organizacích setkává. Je na nás jako na organizacích, abychom si i tuto oblast vzali za svou a snažili se maximálně zkvalitňovat servis pro ty, kteří pro nás tak obětavě pracují. Jsem rád, že poslední doba ukazuje, že organizace toto téma berou vážně. Svou troškou do mlýna sem tam přispěje i stát. Líbí se mi úvahy o tom, že by dobrovolnická činnost mohla nějakou formou stát na místě kofinancování dotací od státu. Stejně tak se mi líbí možnost, aby bylo státem více podporováno dárcovství (ať už firemní či individuální) – třeba většími úlevami na daních. Doba se posunula a oblast dobrovolnictví a dárcovství je mnohem pestřejší, než byla dříve. A to jak z pohledu činnosti samotné, tak nástrojů, které tuto činnost podporují. Přeji našim organizacím, aby se jim dále dařilo zajišťovat dobrovolníkům příjemné zázemí, a děkuji dobrovolníkům za to, že jsou.

*Jakub Fraj
člen Představenstva ČRDM
ilustrační foto Jiří Majer*

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina
13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přepřava,
č.j. 1259 / 99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce:

Jiří Majer – vedoucí redaktor

Adresa redakce:

Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1

tel.: 211 222 870

e-mail: archa@crdm.cz

IČO: 68379439

Grafická úprava, sazba a lito

Michala K. Rocmanová, akad. mal.

Tiskne REFOS, Praha

20. ročník

Toto číslo vyšlo v prosinci 2018.

*Fotografie z archivu ČRDM
a jejích členských organizací.*

*Foto na titulní straně Zuzana
Havlíková: Betlémské světlo 2018*

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji. Tisk zpravodaje finančně
podpořilo Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy.

Podrobné informace ke zpravodaji
Archa: <http://crdm.cz/archa>

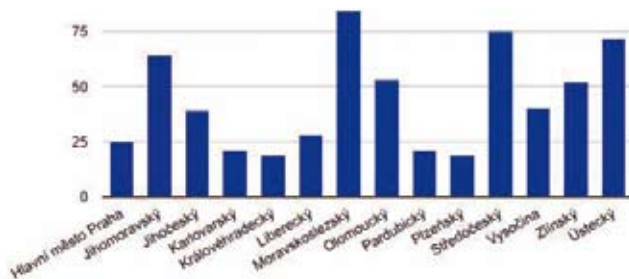
ARCHA 2019

- č. 1 – *Přijď mezi nás*
- č. 2 – *Zdravým životním stylem*
- č. 3 – *Tohle se nám fakt povedlo*
- č. 4 – *Učíme se venku*
- č. 5 – *Prááááázdny*
- č. 6 – *Děláme i něco „navíc“*
- č. 7 – *Na výpravě za demokracií*

Dvaasedmdesát hodin POSEDMÉ

Největší dobrovolnická akce pro děti a mládež v ČR – 72 hodin – se letos konala již posedmé a zúčastnilo se jí 35 208 dobrovolníků. To už je pěkná kupa dobrých duší! Své síly rozložily do 612 projektů.

Pokud jde o míru zapojení jednotlivých regionů, vede Moravskoslezský kraj (84 projektů), následují kraje Středočeský (75 projektů) a kraj Ústecký jim už šlape na paty (72 projektů).

Akce nabízí dětem unikátní možnost vymyslet si vlastní, pěkný projekt, který pomůže přírodě, lidem nebo jejich okolí. Pak to chce už jen srdce na „správném místě“ a chuť někomu nezištně věnovat trochu času.

Další zdravé školní zahrady

Celorepubliková akce může za významný rozkvět, proměnu nebo zvelebení školních a oddílových zahrad. Za poslední čtyři roky jsme rozdali zdarma 1 200 sazenic třešní, hrušní a jabloní, a naplnili tak zhruba dvě stovky zahrad ovocnými stromy. „Děti mají vitamíny na dosah, když tráví čas venku,“ pochvalují si třeba na ZŠ Strážovice.

Těší nás nárůst sociálních projektů

ZŠ Ústí nad Labem kupříkladu uspořádala zábavně-sportovní dopoledne s výtěžkem z akce pro nemocnou Elišku.

Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska Rynholec pořádalo sbírku pro nemocnou Barunku. Nechyběl ani sběr papíru pro handicapovanou trojčata Koláčková, který pořádá Dětský domov se školou v Chrudimi. Žáci hotelové školy v Poděbradech připravili výrobky s vánoční tematikou, které se budou prodávat na adventním jarmarku. Získané finance poputují rodičům Žanetky, na rehabilitaci po dětské mozkové obrně. ZŠ a MŠ Hoštejn s místní skupinou Českého červeného kříže organizovaly „Bleší trh“ pro Pétu, trpícího vzácným Westovým syndromem. Žáci 8. ročníku ZŠ v Lomnici uspořádali charitativní sbírku oděvů a hraček pro azylový dům v Sokolově. Děti z turistického oddílu mládeže CHIPPEWA organizovaly hravé odpoledne pro děti z místního nízkoprahového centra. Mnoho dobrovolníků se také rozhodlo propojit generace a navštívit domy seniorů.

Opět jsme pomáhali českým památkám

Vesmés se jednalo o údržbu zeleně, cest, sběr drobného kamene, nátěr laviček na českých hradech a zámcích. Uklízelo se na přístupové cestě na hrad Trosky, úklidové práce proběhly v okolí hradu Lukova, pomáhalo se rovněž kouřimskému skanzenu. O krásnější hrad Hartenberg se postarali žáci Střední školy živnostenské Sokolov.

Pomáháme rádi zvířatům

Pracantům nebyl lhostejný ani osud zvířecích kamarádů. Sběrku finančních i věcných darů pro handicapovaná zvířata z útulku Tibet připravili ZŠ Šarátice a Mladí hasiči Hostěradky-Rešov. Městskému útulku ve Znojmě pomohli studenti 2. D třídy ze ZŠ Znojmo-Načeratice. Žáci ZŠ speciální Frýdlant vyhlásili sbírku dobrot pro kočičí a psí svěřence útulku v Krásném Lese.

A pár neobvyklých projektů závěrem

Ve Vyškově proběhla výměna igelitových tašek kolemjdoucích za tašky plátěné.

Pomáhaly i odsouzené mladé ženy. „Chtěly bychom ukázat všem, že i ženy ,pod zámek‘ mohou mít kladný vztah k přírodě a zájem o její čistotu. Někomu to může přijít jako paradox, ale proč nevyzkoušet novou věc, která by některé odsouzené mohla po propuštění z výkonu trestu motivovat k novému, lepšímu životu,“ říká ředitel věznice v Drahonicích Michal Charvát.

Teplákománie aneb V barevném k duševnímu zdraví – v Havlíčkově Brodě se šily tepláky pro děti hospitalizované na psychiatrickém oddělení.

Soňa Polak, Česká rada dětí a mládeže
foto Jiří Majer a Vrabčí hnízdo Ludgerovice

Spojení příjemného s UŽITEČNÝM

Hasičská sezona začíná brzy na jaře a končí na podzim, zhruba v půlce října. I naši mladí hasiči z Dolní Cerekve (okres Jihlava) na tom nebyli jinak. První soutěž 5. 5. a poslední 6. 10. Tento rok byl velice vydařený, co se týká našich umístění – jak v okresním kole hry Plamen (2. místo kategorie mladší), tak v okresní lize mladých hasičů v požárním útoku (v celkovém pořadí 3. místo kategorie mladší). Celkový počet získaných medailí v letošní sezoně bylo 9. Věřte, že je to nádherný pocit mít devětkrát na svém krku lesklý kov ze stupně vítězů. V říjnu sportovní sezona skončila, a tak jsme se s ní chtěli rozloučit oslavou, ale i dobrým skutkem pro naši přírodu.

V pátek odpoledne jsme se sešli na hasičské zbrojnici v Dolní Cerkvi. Z kuchyně už se linula vůně nějaké dobroty k večeři, kterou nám chystala Jituška Poláčková se svojí skvělou dcerou Verčou – obě jsou hasičky tělem i duší. Do večere byl ještě čas, a tak jsme s dětmi vyrazily na procházku. Prošli jsme celou obec a došli k tzv. Československému hřbitovu. Tady měly děti první zkoušku odvahy. Každý postupně prošel hřbitov a dotkl se velkého kříže uprostřed. Pomalu se stmívalo, foukal vítr a na zemi pod nohama šustilo listů ze stromů. Kdo měl bujnou fantazii, představoval si třeba

mluvící anděly. Čím starší děti, tím víc se bály, ale všechny zvládly tento úkol na jedničku.

V bříše už nám kručelo, tak jsme svižně vyrazili zpět na hasičárnu, kde byla nachystaná skvělá večeře. Po večeři jsme si připravili každý svůj spacák, protože dnešní noc strávíme na hasičárně až do rána. Spalo nás na hasičárně celkem 18 dětí a pět dospělých. Ještě než jsme se ale uložili ke spánku, měli jsme připravený další úkol – venku na hřišti. Byla tma, a tak jsme v tichosti přešli na hřiště u naší sportovní haly. Vypadalo to tady kouzelně: po celém hřišti byly rozmístěny zapálené svíčky ve sklenicích – opatrností není nikdo dost. Jsme přeci hasiči. U každé svíčky bylo napsané nějaké slovo a pro malé děti obrázky. Naším úkolem bylo zapamatovat si všechna slova a zapsat na svůj startovní průkaz. Hra byla velmi napínavá a všichni jsme se snažili zapamatovat co nejvíce slov. Na hasičárně bylo vyhodnocení a dostali jsme i odměny. Největší odměnou byl luxusní dost od Janičky Krutišové. Dort se Soptíkem, no to je pecka. Byla to sladká odměna za naši úspěšnou sezonu. No, a mohl začít pyžamový mejdan: měli jsme na sobě vtipná pyžama, jako např. mimoň, tygr nebo kočka. Na dobrou noc jsme si pustili pohádku a pomalu jsme všichni usínali ve svých pelíšcích.

Ráno po snídani jsme se vybavili ochrannými rukavicemi, vzali pytle na odpadky a vydali se směr Nová silnice za Dolní Cerkví. Již třetím rokem jsme se zapojili do celorepublikového projektu České rady dětí a mládeže 72 HODIN.

Úkol by jasný. Uklidit v lese vše, co tam nepatří. V prvním roce jsme našli v lese vyhozený velký plechový sud s asfaltem, druhý rok to byla pneumatika a letos dopravní značka. Cestou na Čeřínek, což je zdejší přírodní

park, kterým vede šestkilometrová naučná stezka, jsme sbírali vše, co do lesa nepatří. Na Čeřínek vede několik cest a my byli zvědaví, co vše letos v lese od nepořádných lidí najdeme. K našemu překvapení to nebylo tolik plastů jako v letech předešlých, ale velké množství železa. Nebylo v našich silách vše táhnout s sebou, tak jsme zavolali naše hasiče a ti pro tyto naše „úlovky“ přijeli a všechn nalezený odpad svezli do Cerekve. Všichni jsme žasli nad tím, že si někdo dá práci dovézt takový kus cesty do lesa tolik odpadu, jako např. plný pytel plechovek nebo autosedačku.

O to víc nás hrál pocit, že právě my, dobrovolní hasiči, jsme naší přírodě pomohli a může zase o něco lépe dýchat. Na Čeřínek na nás čekala zasloužená odměna. Opekli jsme si buřty, dostali limonádu a lízátko. Akce 72 hodin se účastnilo 20 dětí a osm dospělých. Jsme rozhodnutí, že této akce jdeme i v roce 2019. A tak jsme spojili oslavu a ukončení sportovní sezony s úklidem lesa v akci 72 hodin.

Andrea Dopitová
vedoucí mládeže
foto SHČMS

72HODIN a spolek Posejdon

V roce 2018 se Spolek POSEJDON podílel na projektu 72 hodin čtyřikrát. Jednou ve Věřňovicích, dvakrát v Ostravě a jednou v Bohumíně. Celkem trvaly úklidových 240 „dobrohodin“. Uklidili jsme dvě desítky pytlů odpadu, 15 pneumatik a jeden vrak lodi. Zapojilo se 99 osob.

11. 10. 2018, Věřňovice, Dolní Lutyně: Opravíme a vyčistíme vrata ve Věřňovicích

Opravili jsme a vyčistili vrata Loděnice Spolku Posejdon na základně ve Věřňovicích. Na akci se podílel Dominik Kryška, Josef Tobola a Roman Štolfa. Po akci jsme odvezli do sběrného dvoru v Dolní Lutyni-Věřňovicích 4 pytle s plasty a 4 pneumatiky z předchozích úklidových akcí. Celkem jsme odpracovali 6 dobrohodin.

11. 10. 2018, Ostrava: Uklidíme břehy Ostravice v centru Ostravy

Uklidili jsme břehy Ostravice v centru Ostravy nad budovou Loděnice pod hradem a u slalomové dráhy u soutoku Ostravice a Lučiny. Na akci se podílel Spolek Posejdon, VK Tzunami Ostrava a Loděnice pod hradem. Koordinátorem akce byl Dušan Vavrla. Podařilo nasbírat osm pytlů odpadu a tři pneumatiky. Na akci se podílelo 22 dobrovolníků, z toho 15 dětí.

Celkem jsme odpracovali 67 dobrohodin.

12. 10. 2018, Ostrava: TaKme – Uklidíme břehy Ostravice v centru Ostravy

V pátek 12. 10. 2018 jsme se v 10:00 hodin sešli u Loděnice. Hlavním pořadatelem TaKme (TAhání KMEnů) je Loděnice pod hradem, VK Tzunami Ostrava, Spolek POSEJDON a dvě základní školy, ZŠ Matiční a ZŠ Slezská v Bohumínské ulici. Během dvou hodin 53 dobrovolníků, z toho 47 dětí, nasbíralo pět pytlů odpadu a osm pneumatik. Celkem jsme odpracovali 113 dobrohodin.

13. 10. 2018, Bohumín: Uklidíme základnu a poloostrov v Bohumíně

Sešli jsme se v sobotu ráno u Spirály v Orlové. Mili Ptákové se na akci přihlásilo 16 dětí z kroužku Dětská kavárnička při DDM Orlová. Odtud se přesouváme třemi auty do Bohumína k Vrbickému jezeru. Vítá nás nepříjemné aroma ostravské skládky. Po chvíli se naštěstí vítr obrací.

Dopoledne uklízíme poloostrov, potom hrajeme hry na louce (živé pexeso).

Odpoledne se z Vrbice přesouváme do Starého Bohumína, na dětské hřiště k tenisovým kurtům. Je krásné počasí, u tenisových kurtů jsou houpačky, kolotoč a koš na basket. Povídáme si příběhy Pravda nebo lež, házeme půjčené tenisáky na koš a pak je také chvíli i hledáme, naštěstí úspěšně. Ve hře „Kdo trefí koš z nejvzdálenějšího místa“ vítězí Ondra Lavrenčík.

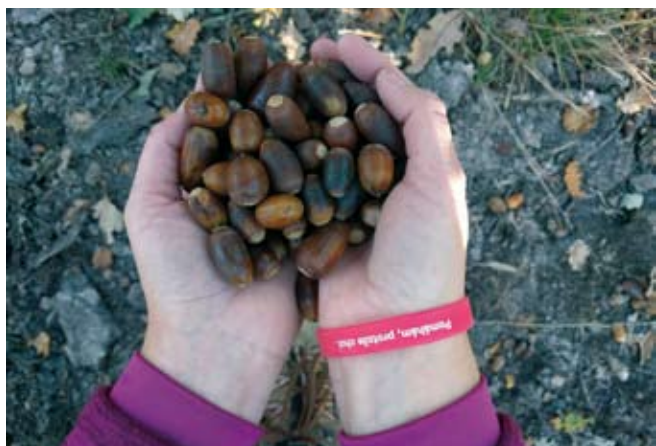
Ke Spirále se vracíme až večer v 18:00 hodin.

Odvoz 8 pytlů odpadků a torza lodi zajišťuje Spolek Posejdon.

Celkem jsme odpracovali 54 dobrohodin při úklidu poloostrova.

Roman Štolfa

Víkend patřil DOBROVOLNIČENÍ

O víkendu se více než sedmdesátka dobrovolníků z Třebíče a okolí zapojila do dvou akcí v rámci projektu 72 hodin. Uklízel se les a sbíraly se žaludy.

„V sobotu jsme se pustili do úklidu Týnského údolí – přesněji lesa u mostu na ulici Marie Majerové pod ulicemi Ivana Olbrachta a Jaroslava Haška,“ říká Ivana Tvrdá z Rady dětí a mládeže kraje Vysočina, hlavní organizátorka projektu, a dodává: „Je až neuvěřitelné, co všechno jsou schopni lidé vyhodit do lesa, i když mají popelnice a kontejnery na tříděný odpad skoro před každým domem.“ Více než třicátka dobrovolníků – většinou rodin s dětmi – nasbírala za necelé dvě hodiny patnáct velkých pytlů nepořádku. „V neděli jsme pomáhali lesu. Neda-

leko Slavětíc jsme sbírali žaludy dubu zimního. Budou z nich sazenice, které poslouží na zalesňování po kůrovcové kalamitě,“ upřesňuje Ivana Tvrdá. Díky zapojení příznivců geocachingu se do sbírání žaludů zapojilo více než čtyřicet dobrovolníků. To ocenil i lesní

správce ing. Rusek. Podle jeho slov se podařilo nasbírat asi 400 kilogramů kaštanů, což postačí na zalesnění deseti hektarů.

„Na obou akcích je pro mě asi nejcnější to, že se zapojily rodiny s dětmi. Je skvělé, že rodiče berou děti na podobné akce, a tím jim dávají skvělý vzor. Tyhle děti nebudou vyhazovat nepořádek v lese a budou si mnohem více vážit přírody kolem sebe. To je něco, co je snad ještě důležitější než množství pytlů s nepořádkem a spousty kil žaludů,“ hodnotí akci Jan Burda, předseda Rady dětí a mládeže kraje Vysočina.

Rada dětí a mládeže kraje Vysočina

Rada dětí a mládeže kraje Vysočina

vznikla v roce 2001 nejen za účelem koordinace všech neziskových organizací působících v kraji Vysočina, ale také za účelem zprostředkování komunikace mezi nimi a orgány státní správy a zajištění přísunu informací všem členům i zájemcům z řad veřejnosti. V současné době sdružuje více než 20.000 individuálních členů ve dvacítce organizací.

V současné době realizuje několik projektů, například www.tabory-vysocina.cz, www.volnycas-vysocina.cz a další.

Více informací o RDMKV je na webu www.rdmkv.cz.

Tomíci pomáhali SVĚTLUŠCE i letos

Tomíci mají za sebou pátý ročník sbírkových dnů pro Nadační fond Českého rozhlasu, který proběhl ve dnech 10. až 14. září.

Naše oddíly se do něj zase pustily s radostí a vervou a s křídélky, tykadly a zapečetěnými lucerničkami se rozlétly po různých městech.

Prodejem svítících náramků, pišťalek, propisek a zubních kartáčků jako každý rok pomohli tomíci Světlušce získat nemalé peníze.

Každý oddíl má jiné podmínky a štědrost místních obyvatel lze těžko poměřovat. Oceňujeme především chuť a snahu se zapojit!

A výsledek?

- TOM Chippewa a TOM Dakoti 27 348 Kč,
- TOM Kadao 28 244 Kč a 7 euro,
- TOM Oftalmo 4 673 Kč a 1 euro,

- TOM 1419 Otrokovice 20 507 Kč,
- TOM Maracaibo 31 330 Kč,
- TOM Pawnee 12 253 Kč,
- TOM Robinsoni 11 280 Kč,
- TOM Rokytná Brno 13 429 Kč,
- TOM S. T. A. N. 7 402 Kč,
- TOM Tuři 20 510 Kč,
- TOM Veverk 19 614 Kč, 2 eura a 1 marku,
- TOM Zálesák Hlučín 9 482 Kč,
- TOM Zlaté šípy 23 156 Kč,
- TOM Práčata 16 113 Kč.

Tomíci tedy dohromady tento rok vybrali rekordních 245 341 Kč.

Peníze z prodeje propagačních předmětů půjdou jako každý rok na pomoc nevidomým dětem a dospělým. Velké díky všem, pomoc dobré věci se počítá!

Anežka Klabanová

PIONÝŘI v projektu 72 HODIN

Stejně jako v několika posledních letech se Pionýr zapojil do dobrovolnického projektu 72 hodin, který v ČR zaštiťuje Česká rada dětí a mládeže.

Tentokrát projekt probíhal ve dnech 11. až 14. října a ruku k dílu přiložilo 16 pionýrských skupin a krajských organizací Pionýra (KOP) v 22 dílčích projektech.

Do 72 hodin lze přihlásit aktivity pomáhající přírodě, potřebným lidem nebo vylepšující život v okolí. Pionýři se letos soustředili hlavně na úklid v přírodě, vysazování stromků a zvelebování prostředí pro činnost, ale našly se i jiné aktivity, jako oprava hřiště či pomoc při pořádání „Dne zdraví“.

zpracoval Jakub Kořínek, foto Pionýr

Členové oddílu **Poletušky Velká Bystřice** (Pionýrská skupina Plejády Šternberk), kterých se sešly tři desítky, se nejprve pustili do záchranu lesů v Jívové, kde sázeli lípy a buky na pasece, kterou loni vyklízeli. Další na řadě byl úklid hřiště a jeho příprava pro další použití. A takové hřiště bylo samozřejmě potřeba rovnou i vyzkoušet.

Pionýrská skupina **Vysočina Svitavy** se zapojila už posedmé, hned se dvěma aktivitami. První byla výroba hmatových pexes (různé tvary, struktury, materiály) pro děti ze speciální mateřské školky a seniory na oddělení LDN a Senior centra města Svitavy. Poté se děti i vedoucí vrhli na úklid dřeva, odřezků a kletí na polesí ve Vendolí po orkánu, který se tudy nedávno prohnal. Akce se zúčastnilo 19 dětí a práce jim šla opravdu od ruky.

Pionýrská skupina **Mladý vodák Kostelec nad Labem** se jako každý rok zaměřila na nekonečný boj s odpadky v lesoparku Hlučov a také na výsadbu nových stromů.

Jako v jiných letech ani letos nenechala pražská Pionýrská skupina **Záře** projekt 72 hodin jen tak projít – letos se pustila do řešení takového domácího problému – a zdařilo se. Při nedávné rekonstrukci klubovny totiž už nezbyla energie na šatničku, jen se o ní mluvilo... Tak nyní už je hotová ☺

Členové Pionýrské skupiny **Čápata Bruntál** strávili sobotu čištěním Mirkova pramene u chaty Sokolka ve Vrbně pod Pradědem.

Také Pionýrská skupina **Dravci Ústí nad Labem** se zapojila do úklidu v rámci projektu 72 hodin. Výsledkem je vyčištěné okolí sídla v Důlcích a přilehlé parkoviště.

Při Dni zdraví ve **Středisku volného času TYMY** pomáhalo 18 dobrovolníků z Pionýrské skupiny **Dr. Mirko Očadlíka Holešov**. Děti i dospělí připravovali místnosti pro akci, provázeli zájemce o ni po budově či zajišťovali doprovodný program.

Branišovský LES a INDIÁNSKÉ odpoledne

V pátek 12. 10. 2018 se zapojil RADAMBUK – Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje s pracovníky Informačního centra pro mládež do celorepublikového dobrovolnického projektu ČRDM s názvem 72 hodin.

Uklíďme Branišovský les

Akce se konala v lese za sídlištěm Máj v Českých Budějovicích odpoledne, za podpory ČRDM, Statutárního města České Budějovice a Jihočeského kraje. Celkem 180 dobrovolníků vybavených pytlí a rukavicemi vyčistilo prostory konečné zastávky autobusů na sídlišti Máj a Branišovský les. Zúčastnily se nejen organizace dětí a mládeže – M-centrum pro mladou rodinu z.s., Turistický oddíl Ježci z.s., přípravka HC Motor, Středisko výchovné péče Č. B., studenti Townsend International School z Hluboké nad Vltavou, ale také obyvatelé Českých Budějovic, kterým není okolí jejich bydliště lhostejné.

Odvoz odpadu a pytlů s odpadky zajistilo Statutární město České Budějovice. Účastníky akce odměnil RADAMBUK drobnými dárečky – tričky, náramky a butony. Večer se dobrovolníci sešli v prostorách M-centra pro mladou rodinu na sídlišti Máj, kde pro ně bylo připraveno malé pohoštění

a doprovodný program pro děti, kdy na jednotlivých soutěžních stanovištích děti třídily odpad, poznávaly stromy, rostliny a živočichy našich lesů a účastnily se soutěží s víčky od PET lahví. Každý soutěžící si odnášel drobnou cenu.

Po 19. hodině se účastníci rozešli domů s dobrým pocitem, že pomohli přírodě a podpořili myšlenku dobrovolnictví. RADAMBUK – Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje z.s. děkuje všem účastníkům i partnerům akce za to, že pomáhali, protože chtěli!

Akce Indiáni v Homolích

Úterní odpoledne 9. října 2018 strávili dobrovolníci z RADAMBUKu a česko-

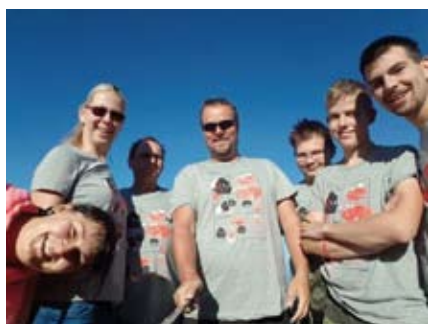
budějovického Informačního centra pro mládež (ICM) v Dětském diagnostickém ústavu v Homolích u Českých Budějovic, kde pro děti připravili indiánské odpoledne. Děti si vyráběly indiánské čelenky, střílely z luku, chytaly ryby, poznávaly stopy zvířat a vyráběly indiánský totem a indiánskou vesnici. Na závěr nechyběl ani oheň a pečené buřtíky. Akce se zúčastnilo 30 dětí z Dětského domova, Dětského diagnostického ústavu a ze Střediska výchovné péče České Budějovice s devíti vedoucími a připravilo ji pět dobrovolníků. Indiánské odpoledne jsme si užili.

Kateřina Babická
vedoucí kanceláře RADAMBUK

72 HODIN v Bosně

V rámci dobrovolnického projektu 72 hodin, který v České republice organizuje Česká rada dětí a mládeže, se nás vydalo sedm účastníků ze spolku RADAMBUK – Rady dětí a mládeže Jihočeského kraje z.s. pomáhat do Bosny.

Cílem bylo Sarajevo. Naši dobrovolníci byli ze spolku Děti Řepice, Turistického oddílu Ježci a z Informačního centra pro mládež České Budějovice. Hlavním organizátorem byl předseda spolku Děti Řepice a člen předsednictva RADAMBUK Martin Tíkal, který se o nás „staral jako o vlastní“ a vše organizoval. Martin se již v minulých letech s členy spolku Děti Řepice účastnil projektu 72 hodin v Maďarsku a Chorvatsku.

Vyrazili jsme ve čtvrtek 27. září 2018 ráno. Cesta trvala 12 hodin, a ještě jsme se cestou stavili v Záhřebu a prošli si město. Do Sarajeva jsme dorazili navečer, ubytovali se v Arcidiecézním centru pro mládež Jana Pavla II. a seznámili se s organizátory projektu v Sarajevu. Snědli jsme večeři a pak jsme šli spát. Holky dostaly pokoj v hlavní budově, zatímco my muži jsme se stěhovali do studentského domu vzdáleného půl kilometru.

Druhý den jsme vstali a dostavili se v 7:30 hodin do jídelny, kde jsme se nasnídali (snídaně byla formou švédského stolu). Poté už následovalo slavnostní zahájení projektu a my jsme dostali bosenská trička 72 hodin. Následovalo rozřazení do týmů.

Všichni z naší české skupiny zůstali pospolu a celý den pracovali v tamním komunitním centru: malovali zdi, uklízeli tělocvičnu atd. Já – jako jediný z naší party – jsem musel jít do města, kde jsme pořádali v nákupním centru Konzum charitativní sbírku jídla pro uprchlíky. V pět hodin jsme ukončili práci a sešli se u vaření marmelády v komunitním centru na zahradě. Každý chvilku míchal a tak různě jsme tam pomáhali. U večeře nás překvapilo rozhodnutí organizátorů, že 20 dobrovolníků pojedou na horskou chatu Červeného kříže, kde budeme další den organizovat charitativní běžecké závody. Trasy závodů byly dlouhé 43 km, 30 km a 15 km. Z české výpravy jsme byli vybráni čtyři muži; sbalili jsme věci a večer odjeli do hor.

V horách jsme pomáhali organizovat závod, jehož vítěz šel Červenému kříži; nakládali jsme občerstvení a organizovali parkování aut. Odpoledne tam zahrála roková kapela ze Sarajeva. Běh měl hodně sponzorů, kteří poskytlí jídlo a peníze Červenému kříži. Večer jsme se pak vrátili do komunitního centra do Sarajeva na večeři. Při té příležitosti jsme si také obhlédli město a zašli do místní hospůdky.

Na závěr, v neděli 30. září, měli organizátoři mši a my jsme se rozhodli prozkoumat krásy Sarajeva. Po obědě jsme se rozloučili s organizátory, předali jim dárky, zabalili si věci a jeli navštívit místní olympijskou vesničku. Tam jsme lanovkou vyjeli na horu Bjelešnicu; s kamarádem Lukým jsme pak zdolali i vrchol hory. Před hranicemi jsme se navečeřeli v pěkné místní hospůdce a pak nás Martin odvezl bezpečně až domů. Ráno jsme se probudili v Českých Budějovicích. Domů jsme se vrátili s dobrým

pocitem, že jsme pomáhali, protože jsme chtěli, poznali nové kraje a nové přátele.

72 hodin v České republice je teprve před námi a my se již těšíme, jak se také zapojíme.

Tak neváhejte, pomáhejte s námi, protože chcete!

(Psáno 2. října 2018)

Tomáš Babický – RADAMBUK

Dobrovolníkem V PRAXI

Jedním ze zásadních prvků dobrovolnictví je motivace – důvod, proč se dobrovolník rozhodne svůj čas věnovat právě konkrétní činnosti nebo organizaci. Během těchto prázdnin jsem měl tu čest pracovat se skupinou mladých lidí, kteří se rozhodli stát se vedoucími, a jsem rád, že jsme se během kurzu zaměřili právě na oblast motivace.

Během přípravy a realizace Rádcovského kurzu Českého sdružení Klubu Pathfinder jsme kladli důraz na to, aby účastníci cítili jasnou vazbu mezi tím, co se jim snažíme předat, a tím, jak, kde a k čemu takové znalosti či dovednosti využijí. Tento rozměr jsme se snažili dostat do všeho, co jsme na kurzu dělali, a nevyhnulo se to ani „dvoudence“ – tedy závěrečnému putáku.

Celé dvoudenní putování našich budoucích rádců jsme inspirovali příběhem Desmonda Dosse, který sloužil v americké armádě jako medik. Rádci postupně odkrývali jeho příběh a pomocí drobných úkolů ho snad i zažívali na vlastní kůži. To, co pro nás bylo stěžejní, byla část příběhu, kdy se Desmond rozhodl jít do bitevního pole a tam na vlastní nebezpečí zachránit život zraněným. Takovýmito výpravami prožil celou noc a zachránil přes 70 osob i přes to, že mu to všichni kolem rozmlouvali. Vždy se rozhodl se tam vrátit a přinést dalšího...

Tato situace se nám velmi hodila, pro-

tože jsme celý kurz pojmenovali jako „#plus1“ – ještě něco navíc. Dobrovolnictví totiž není jen o činnosti samotné, ale i o tom dát tomu něco navíc, přidanou hodnotu.

Situaci v příběhu jsme nakonec budoucím rádcům představili formou dobrovolného úkolu. Účastníci mohli během svého putování otevírat obálky se zašifrovaným poselstvím. V každé obálce byla šifra vždy o něco těžší než v té předchozí a každá skupina mohla mít otevřenou jen jednu obálku. Další mohla otevřít až po vyřešení předchozí obálky. To reprezentovalo paralelu s cestami Desmonda pro raněné. Praktickým rozměrem bylo to, že se nám podařilo sehnat ochotného dárce, který za každou vyřešenou obálku věnoval určitou finanční částku neziskové organizaci, která pečuje o seniory. Reálně tak úkol získal úplně nový rozměr a účastníci se do něj ochotně pustili.

Jsem moc rád, že jsme mohli společně naším úsilím propojit to, co děláme, s konkrétním výsledkem. Kromě toho, že si novopečení rádci odnesli praktické poselství z celého kurzu, mohli jsme pomoci potřebným. Konkrétně na účet péče o seniory putovalo 8 500 Kč. A to už má smysl ☺

Jakub Fraj

DOBROVOLNICTVÍ

Mých 19 let není žádný věk, přesto v dobrovolnictví jedu naplno. Zapojuji se nejen, abych pomohla lidem či s organizováním akcí, ale také abych získala zkušenosti do budoucna. Ještě jsem se nesetkala se situací, kdy by mi dobrovolnictví nic nedalo nebo mě něčemu novému nenaučilo. Je to skvělá příležitost pro lidi všech věkových kategorií, ale zvláště pro mladé, něčemu novému se přiučit.

Pocházím z Prostějova, kde není tolik příležitostí se do nějaké dobrovolnické akce zapojit. Na rozdíl od Prahy, kde mnoho institucí vede své dobrovolnické skupiny. Doma jsem proto musela „založit“ vlastní skupinu a pokusila se obrátit na primáře dětského oddělení, zda by nás nepřijal jako dobrovolnice. Pan primář byl velice potěšen naším zájmem, a tak jsme měly možnost půl roku pracovat s dětmi na dětském oddělení Prostějovské nemocnice. Pokud si člověk chce prožít nějaké dobrovolnictví a nemá obavy z pře-

kročení prahu svého města, může se stát součástí dobrovolnických týmů, které jsou skládány za účelem pomoci při organizaci krátkodobějších akcí. Jedním takovým je například debatní turnaj Heart of Europe, který Česká debatní společnost organizuje každý rok o letních prázdninách v Olomouci.

Letos jsem se již potřetí účastnila jako koordinátorka týmu odpovědného za péči o zahraniční návštěvníky. Z dobrovolnictví na mezinárodní akci si člověk neodnáší pouze dobrý pocit z pomoci, ale také kamarádství a kontakty s lidmi po celém světě, což je v dnešní době k nezaplacení.

Heart of Europe je dobrá příležitost, jak si zlepšit angličtinu, ale mimo jiné se také naučit jihoafrické tance, ochutnat pravé indické kuře na kari, pohovořit o americké politice s tamními lidmi nebo si jen popovídat při sušenkách s Bermudáňany o tom, jak se jim na Bermudách daří.

Vlastně každé dobrovolnictví je výborná příležitost zažít něco nového. I když je někdy těžké vystoupit z komfortní zóny, stojí to za to.

*Matylda Klosová
foto Česká debatní společnost
– Daniel Peprník*

WORKCAMP

– dobrá práce i zážitky

Jde dohromady dobrovolnictví, nezapomenutelné zážitky a objevování cizí země? S Duhou to jde! A pokud máte obavy spojené s mezinárodním dobrovolnictvím, určitě vás zkušenosti našich dobrovolníků přesvědčí, že stojí za to je překonat!

Dobrovolnictví patří neoddsílitelně k Duze už od jejího vzniku, a to i dobrovolnictví mezinárodní. V České republice totiž jako jedna z prvních organizací přišla s programem se zaměřením na workcamps – krátkodobé dobrovolnické projekty v zahraničí. Díky tomuto programu, který nese název Trochujinak, mají dobrovolníci z České republiky možnost vyjet na jeden až dva týdny do zahraničí, kde se v mezinárodním týmu dobrovolníků podílejí na veřejně prospěšné činnosti. Ta může mít mnoho podob, počínaje ekologickým zaměřením, přes kulturně-historické renovace až po práci s lidmi se znevýhodněním. Tím to ale nekončí – v programu je dostatek času i na další aktivity, různé výlety či sport. A jak říká naše dobrovolnice Eva: „Co může být lepšího než objevování cizí země, je objevování a pomoc v cizí zemi.“ Přečtěte si příběhy našich dvou dobrovolnic a jednoho dobrovolníka a načerpejte inspiraci.

Pocit k nezaplacení

Eva vyrazila v létě do Španělska, kde pomáhala čistit řeku a její okolí.

„Dle mé zkušenosti s workcampem bych asi jen řekla – skvělý, skvělý, skvělý!“ začíná s vyprávěním. „Každý, kdo chce poznat cizí zemi z jiného pohledu, procvičit angličtinu, poznat pořádně lokální kulturu a nadělat si přátele po celém světě, by měl jít do toho. Konkrétně Španělsko vřele doporučuji, místní lidé jsou skvělí, stejně tak kuchyně, nád-

herná krajina a letní atmosféra jsou nezapomenutelné.“

A jak vnímá workcamps a dobrovolnictví? „Žádná cestovka podobný zážitek nikdy nezařídí. Co může být lepšího než objevování cizí země, je objevování a pomoc v cizí zemi. Neodjíždíte tak jen se zážitky, ale i s pocitem dobře odvedené práce. A to je pocit k nezaplacení,“ hodnotí svoji zkušenost Eva.

Podstata je v něčem jiném

Další dobrovolník David jako svoji workcampovou destinaci zvolil Island, a protože ho zajímá ekologie a rostliny, neváhal se zapojit do práce v botanické zahradě. „Na workcamp v botanické zahradě v Reykjavíku vzpomínám rád, byla to skvělá a obohacující zkušenost a fajn zážitek. Za mě určitě lepší než klasické cestování, kdy člověk někam přijede/přiletí a pak se buď cachtá v moři, nebo civí na památky nebo na turistické atrakce. To tam sice taky bylo, což je super, ale podstata byla v něčem jiném. Člověk alespoň trochu nakoukl pod pokličku místního – pro nás možná trochu exotického – maličkého národa, který se dnes pomalu ztrácí pod nápořem masové turistiky. Zjistil něco málo o jejich minulosti, názorech i o tom, jak to na Islandu v mnoha věcech chodí, včetně několika zajímavostí (topení zdarma díky geotermálním pramenům, obrovské daně navzdory vysoké životní úrovni, zelenina pouze ve sklenících...),“ vzpomíná na svůj workcamp David a pokračuje: „Práce sama o sobě mně vyhovovala. Pracovalo se většinou venku (pršelo každý den, takže to stejně bylo fuk) cca sedm hodin s přestávkami na svačiny a oběd, kdy si všichni, včetně místních zaměstnanců, sedli ke společnému stolu. S těmi jsme vycházeli dobře, pozvali nás i k sobě domů na sledování Eurovize, což se prý moc často neděje.“

Seberte odvahu a jděte do toho

Workcamp s ekologickou tematikou zvolila i dobrovolnice Pája. Náplní workcampu bylo zlepšit vztah mezi přírodou a návštěvníky dané rezervace. I přesto, že byla motivovaná pomáhat a dozvědět se něco nového o ornitologii, cítila na začátku nejistotu, možná i strach. „Očekávání, nejistota, a ačkoli je těžké si to přiznat, tak možná dokonce i strach. To všechno mě odrazovalo od dobrovolnictví v zahraničí. Pak jsem jednoho dne ale sebrala odvahu, napsala motivační dopis plný odhodlání, a už se to se mnou vezlo,“ vypráví o svých prvních obavách Pája.

„Již od podzimu jsem si říkala, že bych se mohla přihlásit na workcamp. Slyšela jsem všechno možné od přátel a přečetla si spoustu recenzí na internetu. Ale tím to haslo. Myslím, že to všichni znáte. Neustále jsem se tak probírala

nabídkami, a léto se blížilo. Pak jsem ale narazila na work-camp ve Španělsku, zaměřený na ptačí rezervaci a práce s tím spojené. A bylo rozhodnuto. Nejprve jsem sama sebe ujistila, že to všechno zvládnou. Pak jsem si to rozmyslela, ale pak mě o tom opět přesvědčila koordinátorka Míša (díky!). Nicméně, jak se odjezd blížil, nervozita narůstala a já začínala zmatkovat. Naštěstí se nám všem účastníkům ozval campleader, a tak jsme mohli zmatkovat spolu.“ A jaká byla nakonec náplň práce? „Práce bylo hodně a my pracovali rádi. Od opravování a uklízení ptačích budek, spravování plotů, natírání a zateplování pozorovatelů ptačtva po systematické označování hnízd, zkoumání ptačích vajíček a přemlouvání Španělů, aby práci nenechávali na zítřka. Když se ohlédnou za sebe, mohou s jistotou říct,

že ničeho nelitují. Vzpomínky vzešlé z pouhých několika dní mě budou těšit roky, navázaná přátelství mi otevřou dveře do celého světa a získané zkušenosti mi pomůžou při dalším sbírání odvahy na nová dobrodružství.“ Na závěr ještě dodává: „Stojí to za to, tak seberte odvalu a jděte do toho!“

Pořád nemáte dost inspirace nebo jste lační po dalších informacích?

Podívejte se na naše webové stránky www.trochujinak.cz, případně se na nás obraťte osobně. A kdo ví, třeba příště budete psát do Archy o svých zážitcích právě vy.

Michaela Doležalová,
projekt Trochujinak, Duha

Betlémské SVĚTLO

Je to již třicet let, co přivezli čeští exiloví skauti Betlémské světlo poprvé, vlakem z Vídně do Prahy. Betlémské světlo je symbol míru a přátelství a pro mnoho domácností nepostradatelná součást Vánoc. Myšlenka vznikla v roce 1986 v Rakousku, odkud se rozšířila do desítek zemí světa. Letos bude rozvoz vlaky po celé republice organizován v neděli 16. prosince 2018; na mnoha místech pak bude k vyzvednutí až do Štědrého dne.

Více na www.betlemskesvetlo.cz
foto Zuzana Havlíková

49. Valné shromáždění ČRDM

49. Valné shromáždění České rady dětí a mládeže (ČRDM), přijalo 15. listopadu 2018 do svých řad další členskou organizaci – Asociaci pro mezinárodní otázky (AMO).

Delegáti a delegátky rovněž vyslechli řadu informací z Představenstva ČRDM, zvláště pak ze sféry ekonomické a legislativní.

Asociace pro mezinárodní otázky, z.s. je neziskovou organizací založenou v roce 1997 ze vzdělávacího projektu Pražský studentský summit, který je i nyní jedním z hlavních pilířů její činnosti. Výzkumné centrum AMO je předním českým zahraničněpolitickým think-tankem, který kromě publikační činnosti formuluje doporučení pro policy-makers, komentuje mezinárodní dění a pořádá veřejné i uzavřené akce. „Pracujeme také v oblasti transformační politiky, a to zejména ve východní Evropě, konkrétně na Ukrajině a v Bělorusku, kde předáváme zkušenosti České republiky v sektoru

vzdělávání,“ podotkla ředitelka AMO Vladka Mušálková.

Přijetím Asociace pro mezinárodní otázky se počet členských organizací ČRDM aktuálně zvýšil na 98. Předseda ČRDM Aleš Sedláček rekapituloval situaci kolem Vodního zákona, Zákona o místních poplatcích, tzv. Šablon pro NNO a finanční podpory z MŠMT. Ředitel kanceláře ČRDM

Ondřej Šejtka informoval o novém formuláři hlášení úrazů, o plánovaném výhodném cestovním pojištění a rozvoji projektu Karet mládeže EYCA. Nakonec zhodnotil dobrovolnický projekt 72 hodin.

Další informace o dvouhodinovém jednání 49. Valného shromáždění publikují servery ADAM.cz a crdm.cz.

text a foto Jiří Majer

TAM JDEM za dobrem

***Vyjet si na víkend do Orlických hor?
Nebo strávit týden v pivovaru? A co
tak vzít děti na výlet do lesní školky?
Tohle a mnoho jiného je možné zažít
s organizací Tamjdem. Ne, nejsme
cestovka, ale nabízíme aktivní
strávení volného času pro všechny,
a to s přidanou hodnotou – dobrým
pocitem z vykonané práce.***

V Tamjdem jsme za uplynulých dvanáct měsíců zorganizovali ve spolupráci s desítkami neziskových organizací po celé republice 20 dobrovolnických Víkendovek, 3 jednodenní akce, zorganizovali 7 workcampů v ČR a do zahraničí vyslali 71 dobrovolníků. Pomohli jsme ekologickému volnočasovému centru, motýláriu, farmě na záchranu hospodářských zvířat, lesní školce, centru pro práci s handicapovanými lidmi a mnoha dalším. Připravili jsme areál pro dětské tábory, chodili v kostýmech na masopustu, jezdili

na traktoru při sklizni brambor, kosili louku kosou, stavěly kamennou zeď, instalovali zábavné prvky pro zvířata i káceli dřevo sekerou či motorovou pilou.

Dobrovolnictví v organizaci Tamjdem vnímáme především jako nezištnou pomoc tam, kde je to potřeba. U nás se však dobrovolná práce snoubí se zábavou a poznáváním nových míst (více či méně známých) a zajímavých lidí. No, především pomáháme neziskovým organizacím, které to potřebují, aby zas ony mohly pomáhat svým klientům či veřejnosti. Možná se ptáte, kdo svůj volný čas věnuje manuální práci, a ještě k tomu zdarma. Opověď může být několik. Dobrovolníci v Tamjdem nejsou jenom studenti, ale i pracující lidé – manažeři, lidé z firem, maminky a tatínkové s dětmi, středoškoláci, cizinci žijící v ČR ale i ti „skalní“ dobrovolníci, kteří Tamjdem znají již několik let a vždy se k nám rádi vracejí. Proto i jejich motivace jsou

různé – ať už touha pomáhat, chuť na pár dní vypadnout z města a být v přírodě, poznávání nových lidí, procvičení si cizích jazyků, fyzický pohyb nebo zábava.

V půlce října jsme se zapojili do projektu 72 hodin s naší jednodenní dobrovolnickou akcí „Na den do Kuchyňky“, do které se kromě jednotlivců zapojili i mezinárodní studenti z The English College in Prague, přičemž dobrovolníci pocházeli z Bulharska, Ukrajiny, Zimbabwe, Ruska a jiných více či méně vzdálených zemí. Celý den strávili v komunitní zahradě Kuchyňka v Praze-Troji. Jak říká organizátorka akce

Vilena: „V zahradě na nás již čekala přívětivá a usměvavá Jarmila – členka komunitní zahrady – která nás po celý den doprovázela. Práce bylo dost a nasazení nikomu nechybělo. A tak jsme během dne připravili záhony na zimu, sbírali rajčata a papriky, vytrhávali slunečnice, připravili ohniště, třídili větve... Výhodou práce na zahradě je samozřejmě i to, že její výsledek lze alespoň částečně sníst. Tak jsme si během polední přestávky pochutnali na čerstvě utržených rajčatech a paprikách. Z celého dne jsme si kromě pocitu dobře odvedené práce odnesli i spoustu pozitivní nálady, mezinárodních kontaktů a chuti se vrátit zas.“

Jak se můžeš zapojit i ty? Klikni na náš web Tamjdem.cz a vyber si akci dle chuti, vyplň přihlášku a vydej se s námi na Víkendovku nebo workcamp. Náš tým ti rád odpoví na zvědavé otázky – samy jsme totiž pravidelnými dobrovolnicemi, které se již nyní nemohou dočkat dalších akcí!

*Barbora Nosková, koordinátorka Víkendovek
foto Tamjdem*

VIRTUÁLNÍ dobrovolnictví pro každého

Online, nebo offline dobrovolnictví? Česká republika, nebo zahraničí? Dlouhodobě, nebo krátkodobě?

Tak to všechno běželo hlavou Hance a Borisovi z organizace UnBounded, z. s. a Volnočasovky SPORT, z. s., tak jako mnoha dalším lidem, kteří přemýšleli o tom stát se dobrovolníkem.

Oba jsme měli zkušenosti s „online“ formou dobrovolnictví, což znamená přímo doučovat konkrétního klienta sociálních služeb nebo pro skupinu dětí připravovat volnočasový program. Tentokrát to však bylo jiné.

„Seděli jsme v restauraci a stěžovala jsem si, že nemůžu najít chráněnou dílnu, která by mi vytiskla diplomku. Z Hradce Králové jsem byla zvyklá s chráněnou dílnou běžně spolupracovat, a v Praze to najednou byl problém. Boris, jako správný IT, mě odbyl, že to není možné. Za týden však přišel s tím, že také žádnou dílnu nenašel.“ Takhle ráda s nadsázkou popisují počátek dobrovolnického projektu „Pomáhejme si navzájem – Integrace bez negace“ (s podporou Nadace O2). Už rok díky němu provozujeme web ChraneneDilnyOZP.cz.

Mottem projektu je „Najdeme společně kvalitní služby a podpoříme je!“ Cílem projektu je propagovat služby a produkty osob se zdravotním postižením (dále OZP) tzn. zaměstnavatelů s více než 50% OZP z celkového počtu a OZP samostatně výdělečně činných. Každá dílna si může vytvořit zdarma svůj individuální profil, díky němuž jsou jejich služby lépe vyhledatelné pro veřejnost.

Každý člověk si může vytvořit svoji vlastní dobrovolnickou

příležitost, která bude prospěšná. A my jsme toho zdárným příkladem, však se můžete sami podívat při návštěvě webu ChraneneDilnyOZP.cz.

V organizaci UnBounded, z. s. věříme, že každý z nás může zvolit dobrovolnickou činnost, která je přínosná pro dobrovolníka samotného i pro organizaci, pro niž se rozhodne. Chcete s námi spolupracovat nebo se jenom poradit, jak rozjet vlastní projekt? Dejte nám vědět na e-mail: hana@unbounded.cz.

**CHRÁNĚNÉ
DÍLNY OZP**

*Hana Pazderová
(Volnočasovky SPORT, z. s.
a UnBounded, z. s.)*

Oddíly (v) PŘÍRODĚ

Tak se jmenuje nový skautský projekt, do něhož se již zapojilo asi dvacet pražských oddílů a středisek Junáka.

Organizátorky ze Skautského institutu domluvily spolupráci a odborný dohled s Odborem ochrany prostředí – oddělením péče o zeleň Magistrátu hlavního města Prahy.

V Praze je téměř stovka chráněných území a přírodních památek. A protože „skaut je ochráncem přírody...“, jak praví šestý bod skautského zákona, každý přihlášený oddíl si mohl zvolit některé z těchto míst, zjistit, co by se tam mělo dělat, a pak se pustit do práce. Někde je třeba zmlazovat vřesoviště častým vyhrabáváním, jinde je žádoucí rozšiřovat vhodné plochy pro suchomilná rostlinná

společenstva, nebo pomoci v období migrace obojživelníků... V první fázi má projekt běžet něco přes rok, každý oddíl dostal svého odborného „průvodce“ – garanta či kouče, který pomůže či poradí, co dál.

*-mkr-
foto Michala K. Rocmanová, 170. oddíl*

SPORT musí začínat sedmičkou

Přestože počty členů spolků dětí a mládeže rostou a klubovny praskají ve švech, státní podpora dětských a mládežnických organizací se snižuje!

Zatímco Ministerstvo školství původně navrhovalo ve státním rozpočtu kapitolu mládeže posílit, do Poslanecké sněmovny nakonec dorazil návrh zcela opačný. Kapitola „sport“ roste letos o 1,5 miliardy, kapitola „mládež“ ale bude oproti roku 2018 dokonce ponížena, o čtyři a půl milionu. Peníze na klubovny, vybavení pro volnočasové aktivity, opravy základen reálně pořád klesají. Přestože jsou organizace vedeny dobrovolníky, nemají dostatek prostředků, aby mohly zabezpečit obrovský zájem o činnost ze strany dětí a rodičů.

Ve spolicích sdružených v České radě dětí a mládeže se pravidelné činnosti účastní více než 200 000 dětí a mladých lidí do 26 let. Skauti, pionýři, tomíci i členové drtivě většiny dalších organizací nečerpají z kapitoly „sport“, ale z kapitoly „mládež“. K přerozdělení prostředků uvnitř rozpočtu MŠMT došlo v poslední fázi přípravy státního rozpočtu. Zatímco MŠMT mělo zájem prostředky určené mládeži navýšit, nakonec zřejmě zvítězila politická vůle jasně deklarovat podporu sportu.

Předseda České rady dětí a mládeže pojmenovává nastalou situaci otevřeně:

„Sport musí začínat sedmičkou! A opravdu, když se podíváte na návrh zákona o státním rozpočtu, tak, jak dorazil do Poslanecké sněmovny, sport má přesných 7 miliard. Ne, že by to skutečně znamenalo navýšení sportu o 1,5 miliardy oproti roku 2018, jak by se na první pohled zdálo. Aby se tam sedmička skutečně objevila, muselo dojít k několika maskovacím manévřům uvnitř MŠMT. Z rozpočtových kapitol mládež a regionální školství se kus odkrojilo, přesunulo se do kapitoly sport a pak se to opticky dorovnálo do 7 miliard. Na jedné straně existují strategie, koncepce, různé poradní orgány, výzkumy, ale když potřebujete sedmičku na začátku, vše jde stranou. Jako by se děti v našich organizacích hýbaly o tolik méně než ve sportovních? To je přeci nesmysl! Naopak, zdravý a všestranný pohybový rozvoj je ve většině našich organizací jasnou součástí výchovného programu,“ uvádí Aleš Sedláček, předseda ČRDm.

Jaký bude další vývoj situace?

To mají v této chvíli v rukou poslanci. Sněmovní výbor doporučil 7. listopadu 2018 v návrhu rozpočtu ministerstva školství na příští rok přidat mládežnickým organizacím 20 milionů korun. Předseda ČRDm Aleš Sedláček při té příležitosti poskytl ČT24 komentář

k jednání Školského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky o rozpočtu na rok 2019. Přehrát si ho můžete v iVysílání (<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10101491767-studio-ct24/218411058331107>), začátek je v čase 8:34.

Věříme, že práce s dětmi v organizacích je pro pana premiéra důležitá, proto ho otevřeným dopisem žádáme o prověření stavu věci. „Jsme z této situace zmateni a prosíme Vás, pane premiére, abyste ji prověřil, popřípadě inicioval nápravná opatření,“ citujeme ze zmiňovaného dopisu. (Jeho celé znění si můžete přečíst ve stejnojmenném článku na serveru ADAM.cz)

„Děti mají málo pohybu! Podobné věty slyšíme na adresu našich dětí ze všech stran. Ale jakého pohybu by vlastně naše děti měly mít víc? Realita je často taková, že děti buď nesportují vůbec, nebo se od útlého věku věnují jenom konkrétnímu sportu. Většinou se ale jedná o náročný trénink, tlak na výkon a specifický pohyb, který může vést i k poškození pohybového aparátu.

Fyzickou aktivitou nejsou jen výkony ve sportovních disciplínách, ale i činnosti typu chůze, turistika včetně vysoko-horské, běhání venku, lezení po stromech, jízda na kole, plavání, vodácké aktivity a další. A těch mají současně děti nedostatek – což o ovšem určitě neplatí pro dětské organizace. Myšlenka přirozeného zdravého sportování, které děti rozvíjí ve všech směrech a ty ho berou jako přirozenou součást života, je naopak nosným pilířem naší činnosti. Dobrým příkladem jsou třeba tomické Turistické závody,“ říká Ondřej Šejtka z Asociace TOM, který je zároveň i trenérem oddílu národní házené.

ČRDm

ilustrační foto archiv Junáka – českého skauta
a 170. oddílu ZHSK

Pár dalších postřehů z praxe:

„V praxi na škole v centru Smíchova – zejména jako třídní učitelka – vnímám zásadní rozdíly v sociální zdatnosti dětí. Současné dětství je často uspěchané a zaměřené na výkon. Značná část našich žáků tráví volný čas v kroužcích – keramikou, flétnou počínaje a hokejem či ragby konče. Zdálo by se, že jsou uspokojovány všechny jejich potřeby, ale... Zejména ve chvílích, kdy opouštíme školní lavice a tvoří-

me společný program, zřetelně vystupuje zajímavý jev. V tu chvíli z kolektivu dětí vyčnívají ty, ze kterých možná nebudou vrcholoví sportovci nebo klavírní virtuosoové, ale – oproti dětem navštěvujícím jednostranně zaměřené aktivity – jsou schopné „táhnout“ za jeden provaz. Děti, které nemyslí jen na odměnu nebo vítězství, ale mají radost ze společně odvedené práce, umí se radovat i z úspěchu druhých a přát jim ho. Rozdíl mezi dětmi je zřetelný, a tak jsem zjišťovala, čím to je. Většina těch „týmových“ dětí navštěvuje oddíly Junáka, Pionýra, Kondora, Duhy...”

*Kateřina Vlachova,
učitelka Základní školy U Santošky, Praha*

„Kdo nemá možnost srovnání, neumí si představit, jak propastný je rozdíl mezi dětmi aktivně zapojenými do činnosti dětské organizace a těmi ostatními. Rozdíly se týkají zejména dovedností senzomotorických a sociálních, návyků a morálně volných vlastností. Pro děti nezapojené v oddílech je problém ujít třeba i jen 1 km, uklidit po sobě, ustlat si, podřídít se většině...”

*matka tří dětí – členů Asociace turistických oddílů ČR
a zároveň učitelka 1. stupně s dvacetiletou praxí*

„Mrzí nás, že v současné době již nemůžeme přijímat nové členy do oddílů, přestože se nám stále ozývají další zájemci. Máme čtyři oddíly, každý eviduje asi 25–30 dětí. Další oddíl zatím nemůžeme založit, protože už by se neměl kdy scházet. U nás sice máme dostatek kvalifikovaných dobrovolníků, kteří mají zájem o celoroční práci s dětmi, ale o klubovnu se dělíme ještě s další pionýrskou skupinou, takže ji můžeme využívat jen tři dny v týdnu.“

*Dagmar Čechová,
vedoucí Pionýrské skupiny Mír Domažlice*

„Naše oddíly v současnosti sídlí v prostorách fary nebo v prostorách, které si skautské středisko pronajímá od města. Vedoucích máme v Boskovicích dost, ale prostory nás limitují. Naše středisko má potenciál pro vznik až dvou

dalších oddílů mladších členů, ale v současné době by se neměli kde scházet.“

skautská vedoucí Ludmila Dobrozemská

„Vzhledem k malé fyzické zátěži dětí jak ve škole, tak i ve volném čase, je aktivita na schůzkách, výletech, výpravách a táborech pro děti důležitá. Vede ke zlepšování fyzických zdatností, pravidelná pohybová aktivita podporuje i dobré fungování imunitního systému. Kolektivní práce v oddíle vede i ke zvýšení psychické zdatnosti dětí.“

Jitka Suská, lékařka, Brno

„Bez pomoci okolí si naši pravidelnou činnost neumím představit. Pro mě – Pražanku je obtížné např. udržení pionýrské klubovny (nájem, zálohy na vodné, stočné, elektřinu, komíny...), nemluvě o jejím vybavení.“

*Jana Čiháková, vedoucí 143. pionýrské skupiny
Jana Nerudy, Praha*

„Členové – i ti bývalí – organizací dětí a mládeže mají ve svém životě více pohybu a sportu než obecná populace mladých lidí. Potvrzuje to řada výzkumů, i aktuální data z reprezentativního šetření životního stylu české společnosti KANTAR Lifestyle 2018, kterého se účastnilo i 1178 mladých lidí ve věku od 16 do 30 let. Podle něj 76 % mladých členů organizací dětí a mládeže sportuje alespoň 1x týdně, alespoň 1x měsíčně poté dalších 14 %, celkem tedy 90 %. Mladí lidé, kteří nejsou členy takové organizace, sportují alespoň 1x týdně jen v 56 % a 1x měsíčně jen v 19 %. Méně než 1x měsíčně nebo vůbec nesportuje 26 % mladých lidí, kteří nikdy nebyli členy organizace dětí a mládeže, mezi členy i bývalými členy je to jen kolem 10 %.“

*Jan Husák, vedoucí Analytického centra
České rady dětí a mládeže*

„Děti navštěvující turistické oddíly se oproti vrstevníkům mnohostranně rozvíjí dovednostně i sociálně, což je opakovaně pozitivně reflektováno rodiči, školou či často okolím, do kterého se na výpravách a akcích dostávají. Pozitivní důsledky mají však přesah i do jejich budoucího pracovního života a společnosti – stále častěji se profesně setkávám s požadavkem middle- i top managementu o hledání odborníků a mladých lidí s dlouhodobou zkušeností ze skautu, z Asociace TOM a z jiných spolků podobného ladění – pro jejich vyšší organizační dovednosti, zodpovědnost, schopnost vést tým a v neposlední řadě i morální zásady.“

*Matěj Chour,
IT Recruiter, ŠKODA AUTO Česká republika*

Držitelé Ceny Přístav 2018, zleva: Pavel Šotola, Zuzana Vejvodová, Eva Lachoutová, Lucie Zlesáková (místo Radka Zlesáka), Bedřich Jetelina (za Karla Ježka) a Pavel Kutíš

CENA PŘÍSTAV posedmnácté

Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) udělila 27. listopadu 2018 šest svých tradičních ocenění těm, kteří v sobě nalézají kromobyčejnou vůli podporovat mimoškolní práci s dětmi a mládeží.

Cenu Přístav 2018 v podobě ručně broušené „trosečnické“ láhve obdrželi:

- **Ing. Radek Zlesák** – poslanec PSP ČR, člen podvýboru pro mládež a volnočasové aktivity (od r. 2017), člen Rady města Žďár nad Sázavou (od r. 2014)
- **Ing. Karel Ježek** – ředitel společnosti MIKOV s.r.o. Mikulášovice, která vyrábí především celý sortiment nožů.
- **Ing. Zuzana Vejvodová** – starostka Městské části Praha-Zbraslav
- **Ing. Pavel Šotola** – člen Rady Pardubického kraje zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor
- **Pavel Kutíš** – starosta obce Kaliště, okres Pelhřimov
- **Eva Lachoutová** – pracovnice Oddělení mládeže, tělovýchovy a sportu Krajského úřadu Jihočeského kraje

Cena Přístav je ocenění za podporu mimoškolní práce s dětmi a mládeží. Je symbolickým výrazem uznání představitelům veřejné správy a samosprávy, často na místní či regionální úrovni, ale také firmám za jejich přínos k rozvoji mimoškolní výchovy.

Setkání zástupců ČRDM s laureáty se odehrálo v rámci neformálně komponovaného večera v prostředí divadla Royal na pražských Vinohradech. To založil roku 1929 Emanuel Maceška coby nejmodernější kino v Praze pod názvem Bio Illusion. Velká část původního zařízení zůstala zachována, díky čemuž se pobyt v biografu podobá cestě do zlatých časů třicátých let.

Přesně tam vzal diváky Ceny Přístav i doprovodný program večera. Dominoval mu částečně předtočený groteskní film, který se dotáčil přímo na pódium. Laureáti si tak neodnesli

jenom skleněné ocenění, ale i jedinečný zážitek z účinkování v „prvorepublikovém“ němém filmu. Například Zuzana Vejvodová se proměnila v hrozící zahrádku, Pavel Šotola v muže shazujícího z okna květináč, Pavel Kutiš v rozzlobeného učitele s kružítkem, Eva Lachoutová v pejskařku, které není cizí povel „Trhej!“... Za Karla Ježka převzal cenu tiskový mluvčí společnosti Mikov Bedřich Jetelina, který se zhostil role tatínka střelajícího z praku...

Radek Zlesák dojal publikum tím, že věnoval svoji Cenu Přístav manželce Lucii za její obětavou práci s dětmi v turistickém oddíle – ta ji ostatně také za něj převzala.

Během následného soutěžního „Videostopu“ byl film zkompletován a promítnut pak na závěr večera. Výsledné dílo vyvolalo v sále zaslouženou salvu smíchu.

Téměř stovka přítomných stokrát vyslovila obdiv tvůrcům zábavného večera – Jiřímu Gureckému, Václavu Zimmermannovi a Jakubu Říkovskému a jejich kreativité.

ČRDM – Soňa Polak
foto Jiří Majer a Martin Hrouza

Cenu Přístav udělila Česká rada dětí a mládeže již posedmákrát.

Další informace (nejen) o laureátech letošní Ceny Přístav lze nalézt na www.adam.cz a pristav.crdm.cz

Jiří Černý ambasadorem YMCA

Uznávaný hudební publicista a kritik Jiří Černý je další osobností, která se veřejně hlásí k poslání YMCA a šíření jejího dobrého jména. Počátkem října převzal v Paláci YMCA čestný titul Ambassador YMCA.

„Titul v podstatě neklade na svého nositele žádné zvláštní konkrétní nároky. My tím chceme ocenit a zároveň navázat partnerství s významnými osobnostmi, které mají k Ymce kladný vztah,“ říká generální sekretář YMCA v ČR Vojtěch Rálek.

Ymkařem ve 40. a 50. letech

Jiří Černý se dostal k Ymce přes letní tábory na tradičním ymkařském tábořišti na Sázavě. Strávil tam část léta v roce 1948 i 1949. Na Ymce tehdy oceňoval mimo jiné volnost, tolerantní prostředí a také širokou nabídku sportů a aktivit.

„Oni nás chvílemi brali téměř jako dospělé, rozhodně jako starší, než jsme byli. Řekl bych, že se na nás nakládalo víc než v jiných organizacích a že mi to velmi vyhovovalo,“ vzpomíná. Kromě

táborů a sportovních aktivit navštěvoval Jiří Černý také kurzy angličtiny a chlapecký klub v Paláci YMCA – a to až do roku 1951, kdy byla činnost Ymky nuceně ukončena komunisty. „YMCA nás tehdy velmi kultivovala, nejsem si jistý, jestli to dnes v téhle šíři nějaká mládežnická organizace dělá,“ říká nový ambasador Ymky. Jiří Černý musel na začátku normalizace z politických důvodů odejít z Čes-

YMCA – Young Men's Christian Association

...je nejstarší, největší a nejrozšířenější mládežnická organizace na světě. Usiluje o harmonický rozvoj člověka, jeho ducha, duše a těla (jak symbolizuje červený rovnostranný trojúhelník, který má YMCA ve svém znaku). Stojí na křesťanských principech, je ale otevřena všem lidem bez rozdílu rasy, pohlaví, náboženského vyznání, sociálního postavení, fyzických i duševních schopností. YMCA vznikla v roce 1844 v Londýně, na našem území se rozšířila masově především díky vydatné pomoci z USA a za přispění elit národa: T. G. Masaryka, Ing. V. Havla a dalších. Svoji činnost nuceně ukončila v roce 1951 a přes neúspěšné pokusy okolo roku 1968 o znovuzaložení obnovila svoji činnost až v roce 1990.

Dnes YMCA pracuje ve 119 zemích světa a má přes 58 milionů členů. V České republice nabízí své programy prostřednictvím 28 poboček po celé republice, má 3,5 tisíce členů. Zabývá se pestrou škálou aktivit: pořádá tábory, provozuje mateřská centra, hudební aktivity pro mladé, sportovní kluby, výtvarné kroužky, skautské oddíly, nízkoprahové služby, ad.

kého rozhlasu, v následujících letech působil především jako hudební publicista na volné noze. Pořádal také v klubech poslechové Antidiskotéky. V listopadu a prosinci 1989 moderoval některé demonstrace Občanského fóra a po Sametové revoluci začal znovu připravovat pořady pro Český rozhlas. Je držitelem několika ocenění za přínos v oblasti hudby. Vedle Jiřího Černého se dalším ambasadorem YMCA v ČR nedávno stal také herec Jan Přeučil.

YMCA v ČR – Julie Bergerová
foto YMCA v ČR

Alej pod ŘÍPEM

Pomyslnou tečkou za sázením Stromů svobody 2018, kterou organizovala nadace Partnerství, se stala výsadba stovky mladých lip – přes kilometr dlouhé aleje pod legendární horou Říp. Stalo se tak 17. listopadu za účasti několika stovek sázejících z celých Čech.

-mkr-

ANKETA: Podpořili jste letos – osobním nasazením ve svém volném čase nebo finančně – nějakou dobročinnou akci, projekt, kampaň?

Lenka Filipová
kytaristka, zpěvačka
a skladatelka

Určitě ano. Například 12. listopadu v Pražské křižovatce jsem podpořila svým vystoupením bene-

fiční koncert, na kterém zazněly kromě jiného i písně z mé nově připravované desky keltských balad OPPIDUM, která vychází v listopadu. Výtěžek z tohoto koncertu jde na konto centra ACORUS, oceněného titulem Nezskovka roku 2017, která už přes dvacet let pomáhá obětem domácího násilí v České republice.

Jiří Sázel
předseda Brontosaurů
v Himálajích

V neziskovce, kterou vedu, jsme za pomoci řady dobrovolníků letos například

iniciovali první výuku hokeje v Malém Tibetu. Potom jsme na to upozornili veřejnost videem Jágrláma, které na FB vidělo půl milionu lidí a bylo vyhlášeno za nejlepší reklamu světa pro neziskovku v roce 2018. V průběhu léta jsme vyučovali stavbu rodokmenu, elektrikářský kroužek, keramiku, PC multiplayer hru Warcraft a nechali jsme děti natočit vlastní videoklip o škole. Naši školu ve vesnici Mulbekh v Malém Tibetu na severu Indie navštívil dalajláma a Iva Bittová mu zaspívala na uvítanou. Zorganizovali jsme cestu dvou ex-studentů do ČR, kde se podívají

na památky, do firem, škol a neziskovek našich podporovatelů; projedou u toho Českou republiku od Prahy až po Ostravu a doufáme, že inspiraci vrátí zpět do himálajské komunity.

foto z archivu respondentů

Březové LÍSTKY

Březový lístek je ocenění, které si mezi sebou v České republice navzájem udělují vedoucí dětských oddílů za práci s dětmi a pro děti. Má dvanáct stupňů, které postupně vyjadřují rozsah práce oceněného vedoucího.

Zdeněk Žanda

(5. stupeň – červený)

V jaké organizaci působíš, co s dětmi děláš a co tě na práci s nimi baví?

Působím již cca patnáctým rokem ve spolku „Studentský klub Katolického gymnázia Halahoj, z. s.“

V rámci své dobrovolnické činnosti pořádám dobrodružné víkendové hry, od roku 2009 i tematické tábory. Přes týden vedu kroužek tancování určený zejména pro středoškoláky, pomáhám s organizací úterních a pátečních stu-

dentských čajoven... Baví mne velká různorodost této práce. Předávání zkušeností, hodnot a zjištění (třeba i za několik let), že se zaseté semínko „chytlo“ a našel se další mladý člověk ochotný věnovat svůj čas ostatním. Odměna ve formě úsměvů a zářících očí se nedá penězi vyvážit.

Při jaké příležitosti jsi dostal svůj poslední Březový lístek a co to pro tebe znamená?

Poslední březový lístek jsem dostal v roce 2017 při oslavě 15 let našeho

spolku. Asi stejně jako ty předchozí pro mne znamená poctu, neboť se muselo najít několik lidí, kteří seznali moji dobrovolnickou činnost za hodnou uznání. Zároveň mi však Březový lístek přináší závazek, ale i motivaci, do mé další práce.

*Připravili Kateřina Palová
a Jan Burda
foto z archivu Z. Žandy*

Historie Březových lístků sahá až do roku 1966, u jeho zrodu stál Jan Galén Šimáně a jeho přátelé, o další pokračování tradice pečuje Galénův nadační fond.

Informace a pravidla udělování BL najdete na adrese

www.brezovylistek.cz a na www.facebook.com/brezovelistky

foto Vrabčí hnízdo, Ludgeřovice: 72 hodin 2018

foto Zuzana Havlíková: Betlémské světlo 2018